

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

In Qvo Agitvr Nominatim De Sacerdotibus, Confessarijs, Magistris siue
Doctoribus, Concionatoribus, Episcopis & alijs Prælatiſ, eorumque
Ministerijs - In ſeptem Tractatus distributus ...

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1629

§. II. Virtutes quas Alba & Cingulum significant.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45750](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45750)

iple dixerit: *opera ipsa, quae ego facio, testimoniū perhibent de mi; quia Pater misit me; & si mihi non vultis credere, operibus credite.* Nec alienum est, quod vna eademq; res virtutem significet confidentiæ, & Saluatoris humanitatē: illa enim spes nostra, & omne nostrum solarium ac remedium ab ea provenit. Quare cū Sacerdos *Amictum* accipiens, illum osculatur, & capiti suo imponit: cogitare debet, se amoris osculo Sacratissimam Christi humanitatem tangere, & capiti suo tanquam rem sibi charissimam imponere, vt ea se protegat, ac rueatur: Memor illius Davidis ad Deum sententiæ: *h Domine virtus salutis meae, obumbrasti caput meum in die belli: quia eā me protexisti.*

ALII DOCTORES dicunt: *Amictum* significare *velum* illud quo Iudei *velarunt faciem* Christi in domo Caiphæ; & *colaphis eum cadentes dicebant*: *k Prophetia nobis Christe quis est qui te percussit?* Cū enim hoc Sacrificium sit memoria Passionis eius: ideo vestes, quibus illud celebratur, signa sunt earum, quibus hostes eius eum in Passione induerunt: quas merito debemus venerari, & super nostra capita imponere, ac de eis eiusque iguominijs & cruce gloriari. Obiter etiam monentur Sacerdotes, à momento quo *Amictum* sibi imponunt, debere se maximam quam possint modestiam oculorum seruare: cū è Sacrificia exeunt, & redeunt ad eam; & multò adhuc maiorem, quamdiu sunt apud ipsum Altare, vt eos semper demissos habeant neque huc illucue conuertant: nisi quantum necesse est, vt videant quod faciunt, nec aliud quicquam aspiciant. Ne eis eueniat, quod Ieremias conqueritur, dicens: *l oculus meus depradatus est animam meam; & in mors ascendit per fenestras, quæ subtrahit attentionem ac deuotionem cordis.*

§ II. Virtutes quas Alba & Cingulum significant.

ALBA, quæ vestis est linea, tegitque totum Sacerdotis corpus vsque ad pedes, representat vitæ Innocentiam, & cordis puritatem, quæ completitur sanctitatem perfectam, & constantem: vt insinuant verba, quæ dicit Sacerdos, cum illam induit: *Dealba me Domine, & munda cor meum, vt in sanguine Agni dealbatus, gaudis præsuar sempiternis.* Optanda omnino est in Sacerdotibus omnibus innocentia, quæ careat culpis, ita vt ab eis abstineant, & se præseruent. Cū tamen hæc adeo sit rara, seruare saltem debent, eam mundiciem, quæ ex eo procedit, quod statim se purificent ab eis, in quas labi contingit: ita vt nulla, studio in corde remaneat, non solum aliqua magna, sed neque parua; sed quemadmodum Alba tegit totum corpus: ita iustitia & sanctitas totum exornet spiritum, vt de Sacerdotibus dici possit, quod de antiquis Nazaræis: *a candidiores Nazaræi eius nise, nitidiores lacte, rubicundiores ebore antiquo, Saphyro*

f Ioan. 5. 36.
g cap. 10. 33.

h Psal. 139. 8

4
Gabriel Le.
tio. 11. in
Canonem.
i Matt. 14.
65.
k Matt. 26.
68.

l Thre. 3. 51
m Iere. 9. 21.

n Thre. 4. 7.

Y

pulchri-

pulchriores. Et iure optimo eos comparamus candori niuis, propter puritatem castitatis, quæ refrigerat ardores concupiscentiæ; & nitori lactis propter molliciem mansuetudinis & affabilitatis, quæ impetus iræ reprimi; & pulchritudini Saphyri, propter eam, quam illis adfert feruens eorum charitas, cum varietate virtutum illam comitantium. Ex quibus omnibus conficitur vestis illa Alba, candida, & longa: quæ per totam duret vitam, omnia opera exornet, & pedes affectuum tegat: imò multum adhuc supersit, ut cupiant Sacerdotes multò plura, quàm se ipsi faciant, præstare, ut placeant Domino, à quo tantum accipiunt bonum. Hunc tamen candorem & pulchritudinem non ex seipsis habent, sed ex gratia & misericordia Dei propter Christi merita: sicut illi Sacerdotes, de quibus in Apocalypsi dicitur: *b quod lauissent stolas suas, & dealbassent illas in Sanguine Agni.* Qui sanguis applicatur per Sacramenta & exercitia bonorum operum, lauando animas à culpis, ac dealbando eorum splendore præstantium virtutum. Et cum Agnus ipse Sanguinem suum effuderit in gentibus cruciatibus, ut eo lauremur & dealbaremur: æquum est, nos quoque aliquem sustinere laborem, & mortificationem sine qua candor ille & pulchritudo non obtinetur. Ac propterea Alba est linea & alba, quæ multis lotionibus, & percussionibus ad suum pertinet candorem: ut intelligatur, etiam animæ candorem obtinendum esse laboriosum, & pœnam aliquam adferentibus operibus, lachrymis, orationibus, & mortificationibus. Horum omnium merito meminerit Sacerdos, cum ipsam *Albam* induit. Si enim horreat sordidam induere, & mundam aliam petat: potius debet erubescere, si animam suam videt vitiorum vestibus, & habitibus indutam: ac proinde diligentem operari dare, ut ab eis lauetur, & purificetur. In cuius rei signum constituit Ecclesia, ut Sacerdos antequam vestes Sacras induat, lauet manus, dicens: *Da Domine virtutem manibus meis ad abstergendam omnem maculam, ut sine pollutione mentis & corporis valeam tibi seruire.* Ex quo constat: lotionem hanc externam excitare internam, iuxta antiquas Cæremonias, quibus iubebat Deus c *Aaron & filios eius lauare aqua, antequam Sacerdotalibus induerentur vestimentis:* imò & populum iubebat d *lauare vestimenta sua,* ut sic se præpararent ad Dei aduentum, cum volebat illis loqui: Ex quo deducit S. Ambrosius: sicut eo quod erat figura, tanta erat seruanda mundicies: multò maiorem meritò esse seruandam in ipsa veritate, quam illa referebat: discite (inquit) Sacerdos, quid sit lauare vestimenta tua, ut mundum cor celebrandis exhibeas Sacramentis. Si populus, antequam laualet, prohibebatur accedere ad Sacramentum: quomodo tu animo & corpore maculatus, orare audes, & sacrificare pro alijs? Hæc S. Ambrosius.

b Apoc. 7.
24.

c Exod. 29.
4. d. c. 19. 10.
Lib. 1. Offic.
6. 50.

”
”
”
”
”
”
”
”
”

Ut au

VT AVTEM hæc facilius & exactius reipla fiant, multam refert, oculos levare ad mysteria, quæ ipsa Alba indicat: vestem scilicet albam, quæ e Herodes Christum indutum illufit, ac remisit ad Pilatum, irridens eius regnum, & ipsum quasi stultum. Ipse autem Dominus patientia sua vestem obtinuit albam gloriæ in sua Resurrectione, sicut habuit in Transfiguratione, vbi f vestimenta eius dicuntur facta alba sicut nix: Quæ vestis etiam significatur per ALBAM. Quis igitur non contendat in hac vita induere albas virtutum vestes, etiam cum ad eas dealbandas, magnus labor sit subeundus? si aspiciat, quanta animi promptitudine dulcissimus noster Salvator exceperit vestem illam albam, qua illum induit Herodes in contemptum: quæ simul erat indicium candidissimæ intertæ vestis, quam Pater æternus in eius anima posuerat. Quod si per hanc promeretur vestis candida gloriæ: benè collocatus censebitur quinque labor in ea comparanda. Quàm fuit salubre consilium Domini, quo Sacerdotem quandam Episcopum exhortabatur, dicens: *g suadeo tibi emere a me aurum ignitum probatum, ut locuples fias, & vestimentis albis induaris, quibus tegatur confusio nuditatis tuæ, & sic in honore habearis apud Angelos & homines.*

AD IPSAM Albam cingendam & constringendam adhibetur CINGULUM, dicendo: *Præcinge me Domine cingulo puritatis, & extingue in lumbis meis humorem libidinis, ut maneat in me virtus continentia & castitatis.* Ex quibus verbis facillè intelligitur, hoc Cingulum significare virtutem castitatis, de qua superius egimus; estque magni momenti pro Sacerdotibus, ad perfectam eorum puritatem. In cuius figuram iubebat Deus h comedentes & Sacrificantes agnum Paschalem accingere renes suos; & ipse CHRISTVS Dominus noster dixit: *i sint lambi vestri præcincti, & lucerna ardentes in manibus vestris, expectantes aduentum sponsi celestis: non solum cum ad ad iudicandum est venturus; sed etiam quando in iplo Sacramento venit, ut nos visitet. Non enim admittetur, qui non erit succinctus.* Et ideo Sanctus HIERONYMVS, cum Sacerdotales antiquas vestes moraliter esset interpretatus, ad cingulum perueniens, ait: *Hæc omnia frustra sunt si castitas arcta, & ornata non fuerit. Ideo zona est, & cingit lumbos, restringit, & mortificat.* ET QUANDO CHRISTVS DOMINVS Noster apparuit SANCTO IOANNI *h vestitus podere, hoc est veste Sacerdotali, erat præcinctus ad mammillas zona aurea. Ut Sacerdotes intelligant, quod præcingere se debeant perfectissima castitate, quæ & corpus, & Spiritum, & omnes affectus purificet: amorem carnalem vincens spirituali, quod est aurum charitatis; quæ suavem ac iucundam reddit castitatem, ex se valde grauem ipsi carni, quam priuat voluptatibus,*

Y 2

quas

2
c Luc 23.14

f Mat. 18.20

g Apoc. 3.18

3

h Exod. 2.11
i Luc. 12.35

In Psal. 132.

k Apoc. 1.13.

quas appetit; & seuerius eam punit, vt intra luos contineat limites. Et quamuis hoc cingulum (iuxta aliquorum Doctorum sententiam) significet funes, quibus Christus Dominus in Horto fuit ligatus; aut flagella, quibus fuit ad columnam cæsus: huius tamen rei memoria auget amorem erga eum, qui tanta pro nobis est perpeffus, & suauem nobis reddit castigationem carnis, necessariam ad eam continendam, & castam seruandam.

4

SED vterius pergit CINGULI huius significatio; quod etiam colliget & contineat partes Albæ superfluas, ne per terram trahatur, aut ministerium impediatur. Et hoc nomine significat prudentem & cautam mortificationem, non solum in illicitis, sed etiam in licitis, cum non sunt ei, quod tunc fit, accommodata. Sanctitas enim est sicut *Alba* adeo longa & lata, vt complectatur varia genera cogitationum, affectuum, & curarum, & quidem bonarum & Sanctarum. At cogitationes & curæ, quæ in alio tempore & loco bonæ sunt, non semper sunt aptæ in Altari, & tempore Missæ. Quare opus est, illas præcingere, & colligere, ne impediatur. Tempus enim illud est destinatum ad orandum, & sacrificandum; non autem ad studendum, concionandum, aut negotium aliud agendum, quod extra illum locum & tempus esset licitum.

§. III. Virtutes per Manipulum & Stolam significata.

a Psal. 125. 5

MANIPVLVS præmisso osculo crucis, quam in medio habet, imponitur sinistro brachio, dicendo: *Merear, Domine, portare Manipulum stetus & doloris: vt cum exultatione: recipiam mercedem doloris: quæ sententia videtur alludere ad illam Psalmi: a Qui seminant in lachrymis, in exultatione metent. Euntes ibant & flebant, mittentes semina sua: venientes autem venient cum exultatione, portantes manipulos suos.* Quare dicere possumus, MANIPVLVM significare virtutem zeli, hoc est tristitiam & dolorem de peccatis proprijs, & alienis, in quantum honori Dei, & animarum salutis aduersantur, cum Sæcra quadam contra ea indignatione, & feruente ea disturbandi & expellendi desiderio. Peccata propria dissoluntur lachrymis, gemitibus, & contritionis actibus, & pœnitentia, qui disponunt hominem ad hoc Sacrificium dignè offerendum. Aliena peccata sunt etiam remouenda, orando cum lachrymis, & Sacrificium pro eorum remissione offerendo.

Supra- 2

MANIPVLO item, cui infixæ est crux, & in modum scuti in sinistrum brachium imposito, significantur (vt ait S. Bonauentura) arma defensiva, quæ præparare nos oportet ad certamen, quod continuum habemus cum hostibus, impugnantibus nos aduersis huius vitæ rebus; ad lenienda autem sensa, quæ illa aduersa adferant, scutum & clypeus noster esse debet humilitas & patientia Christi Domini nostri; & labores, pugna & luctus.